

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2021-518
Den 16. marts 2021

Hermed følger besvarelse fra ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri af spørgsmål nr. 900 (MOF alm. del) stillet 18. februar 2021 efter ønske fra Zenia Stampe (RV).

Spørgsmål nr. 900

"Vil ministeren oplyse, hvad det vil koste i henholdsvis samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser samt arbejdsudbud før og efter tilbageløb og adfærd at gennemføre Klimarådets model for lavbundslande som beskrevet i "Kulstofrige lavbundslande - Forslag til ny model for effektiv regulering og vådlægning (udgivet november 2020)?"

Svar

Der henvises til Klimarådet egen opgørelse af samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser ved at gennemføre deres model (vedlagte bilagsrapport). Fødevareministeriet har derudover gennemgået Klimarådets bilagsrapport og fremhæver følgende væsentlige opmærksomhedspunkter.

Klimarådets beregninger er baseret på en række forudsætninger: Klimarådet lægger til grund for deres analyse, at 172.779 ha kulstofrige arealer kan tages ud af drift. Klimarådet antager en reduktion på mellem 10 og 40 ton CO₂e pr. ha udtaget jord afhængigt af kulstofindhold og arealets nuværende drift. Hertil regner Klimarådet med en reduktion af kvælstof på 40 kg N pr. ha. 58 pct. af de udtagne arealer antages at bidrage til opfyldelse af vandrammedirektivet. Klimarådet forudsætter, at vådlægning af kulstofrige lavbundslande medfører, at marken udtages af almindelig landbrugsdrift, og at gødskning af marken ophører. Dette indebærer et driftstab, men det indebærer også en reduktion af kvælstofudvaskningen fra de udtagne marker, hvilket tillægges en samfundsøkonomisk værdi. Den samfundsøkonomiske omkostning ved at udtage og vådlægge alle kulstofrige lavbundslande inden 2030 vurderes derfor af Klimarådet at være på mellem 20 og 227 kr. pr. ton CO₂e, afhængigt af, om der medtages sideeffekter ved udtagning, af jordtype samt hvad der dyrkes på jorden. Klimarådet forudsætter, at der er omkostninger forbundet med pleje af de udtagne arealer for at kunne opretholde landbrugsstøtte. Klimarådet har fravalgt at medregne den nuværende mulighed for gennem ordningen til pleje af græs- og naturarealer at få kompenseret udgiften forbundet med plejen. Klimarådet anfører, at hvis denne udgift fjernes, svarer det til, at ovennævnte skyggepriser reduceres med ca. 110 kr. pr. ton CO₂e.

Klimarådet beregner nutidsværdien af de samlede omkostninger til 8,8 mia. kr. (for perioden 2021-30) for landmændene som følge af tabt dækningsbidrag fra ophør af den nuværende produktion, tabt harmoniareal samt udgifter til administration. Endvidere antages statens administrationsomkostninger at udgøre ca. 505 mio. kr. (nutidsværdi) i perioden 2021-2030, hvor jorderne vådlægges. Der antages endvidere anlægsomkostninger på ca. 5.800 kr./ha til sløjfning af dræn m.v. Endvidere antages, at 10 pct. af lavbundslandene udtages hvert år i årene 2021-2030. Beregningerne indeholder dog ikke omkostninger til løsning af fosforproblemer og eventuel oversvømmelse af nabomarker og omkringliggende anlæg, ligesom der ikke inkluderes eventuelle indtægter fra alternative anvendelser af lavbundslandene efter vådlægning (f.eks. solceller).

Klimarådet forventer, at udtagning af alle lavbundsjorder på kort sigt vil have en negativ, direkte beskæftigelseeffekt på 900 fuldtidsansatte. Effekten opgøres som midlertidig, da Klimarådet forudsætter, at de ledige vil finde anden beskæftigelse på længere sigt. Klimarådets model for udtag af lavbundsjorder indebærer desuden, at kulstofrige landbrugsjorder omfattes af en afgift. Det bemærkes, at ekspertgruppen for grøn skattereform i 2022 vil komme med deres vurdering af fordele og ulemper ved hhv. en afgifts- og/eller reguleringsmodel.

Rasmus Prehn

/

Sofus Rex